

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра публічного права

DNIPRO UNIVERSITY
of TECHNOLOGY
1899

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

завідувач кафедри публічного права

С.М. Школа

«31» серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Муніципальне право»

Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Освітній рівень.....	Перший (бакалаврський)
Освітня програма	Право
Статус	Вибіркова
Загальний обсяг	4 кредити ECTS (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Диф. залік
Термін викладання	4 семестр
Мова викладання	Українська
.....	

Викладачі: Кравець М.О.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Робоча програма навчальної дисципліни «Муніципальне право» для бакалаврів спеціальності 081 «Право» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. публічного права. – Д. : НТУ «ДП», 2021. – 14 с.

Розробник – Кравець М.О.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для формування компетентностей, необхідних для розуміння природи і функцій права, змісту його основних правових інститутів, застосування права, а також меж правового регулювання різних суспільних відносин.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності 081 «Право» (протокол №__ від _____ 20__ р.).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	4
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	6
6.1 Шкали	6
6.2 Засоби та процедури.....	7
6.3 Критерії.....	8
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	12
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	12

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – формування компетентностей, необхідних для розуміння природи і функцій права, змісту його основних правових інститутів, застосування права, а також меж правового регулювання різних суспільних відносин. Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
Шифр ДРН	Зміст
ДРН ₁	Систематизувати втілення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права у муніципально-правовій відносинах
ДРН ₂	Визначити правову позицію на різних стадіях правозастосування муніципально-правових норм, як зі сторони органу місцевого самоврядування, так і з боку фізичних (юридичних) осіб
ДРН ₃	Прогнозувати результат впливу проектів нормативно-правових та індивідуальних актів органів місцевого самоврядування на муніципально-правові відносини.

3. БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Теорія держави і права	Використовувати одержані знання у вирішенні професійних питань
	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел
Конституційне право та конституційний процес	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми
	Давати короткий висновок щодо окремих проблем з достатньою обґрунтованістю

4. ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	60	16	44			4	56
практичні	-	-	-				
лабораторні	-	-	-			-	-
семінари	60	16	44			2	58
РАЗОМ	120	32	88			6	114

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифр ПНР	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	60
ДРН ₁ ДРН ₂ ДРН ₃	<p>Тема 1. Муніципальне право як галузь права України</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, предмет та методи муніципального права. 2. Муніципальне право як право місцевого самоврядування. Історія муніципального права України. 3. Джерела муніципального права. Статутне право. 4. Система муніципального права, її елементна характеристика 	6
ДРН ₁ ДРН ₂ ДРН ₃	<p>Тема 2. Конституційно-правові основи місцевого самоврядування</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття місцевого самоврядування. 2. Основні принципи місцевого самоврядування. 3. Система місцевого самоврядування. Місцеве самоврядування і територіальна автономія. Місцеве самоврядування і державне управління. 4. Місцеве самоврядування і міжнародно-правова регламентація його діяльності. 	6
ДРН ₁ ДРН ₂ ДРН ₃	<p>Тема 3. Територіальна громада як інститут муніципального права</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття територіальної громади. Основні ознаки територіальної громади. Членство в територіальній громаді. 2. Вплив політико-адміністративних чинників на формування територіальних громад та розвиток стійких внутрішніх зв'язків їх членів. 3. Юридичний та фактичний статус територіальних громад в Україні. 4. Правосуб'єктність територіальної громади. Види територіальних громад. 	6
ДРН ₁ ДРН ₂ ДРН ₃	<p>Тема 4. Місцеві ради – представницькі органи місцевого самоврядування України</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття місцевих рад як представницьких органів місцевого самоврядування. 2. Місцевий та регіональний рівні рад, їх особливості. 3. Правовий статус представницьких органів місцевого самоврядування. 4. Порядок формування представницьких органів місцевого самоврядування. 5. Функції і компетенція представницьких органів місцевого самоврядування. 	6
ДРН ₁ ДРН ₂ ДРН ₃	<p>Тема 5. Форми і методи діяльності представницьких органів місцевого самоврядування</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття форм і методів діяльності представницьких органів місцевого самоврядування. 2. Сесійна та комісійна форми діяльності місцевих рад. 3. Акти місцевих рад. Особливості нормотворчого процесу в органах місцевого самоврядування. 4. Правова експертиза проектів актів місцевого самоврядування. 5. Форми і методи роботи постійних комісій місцевих рад 	6
ДРН ₁ ДРН ₂ ДРН ₃	<p>Тема 6. Конституційно-правовий статус сільських, селищних, міських голів, голів районної, обласної, районної в місті ради</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статус сільських, селищних, міських голів. 2. Вимоги, які пред'являються до кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови. 3. Повноваження сільського, селищного, міського голови 	6
ДРН ₁ ДРН ₂ ДРН ₃	<p>Тема 7. Виконавчі органи сільських, селищних і міських рад</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правовий статус виконавчих комітетів місцевих рад. 2. Класифікація повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад. 3. Організація роботи виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної в місті ради. 4. Складання, затвердження та виконання планів роботи виконкому. 	6

ДРН ₁ ДРН ₂ ДРН ₃	Тема 8. Органи самоорганізації населення. Муніципальні асоціації в Україні	6
	1. Поняття та види органів самоорганізації населення. 2. Порядок утворення та легалізації органу самоорганізації населення. 3. Повноваження органів самоорганізації населення: власні та делеговані. 4. Склад органу самоорганізації населення. 5. Форми роботи органів самоорганізації населення	
ДРН ₁ ДРН ₂ ДРН ₃	Тема 9. Матеріально-фінансова основа місцевого самоврядування як інститут муніципального права	6
	1. Поняття і сутність економічної основи місцевого самоврядування. 2. Муніципальна власність, її суб'єкти, об'єкти, соціально-економічна природа, правовий режим. 3. Повноваження територіальних громад та органів місцевого самоврядування щодо володіння, користування і розпорядження комунальною власністю. 4. Право власності. Право господарського відання. Право оперативного управління об'єктами комунальної власності.	
ДРН ₁ ДРН ₂ ДРН ₃	Тема 10. Гарантії та відповідальність у системі місцевого самоврядування як інститут муніципального права	6
	1. Поняття гарантій місцевого самоврядування та їх система. 2. Загальні та спеціальні (правові) гарантії місцевого самоврядування. 3. Обов'язковість виконання актів та законних вимог органів та посадових осіб місцевого самоврядування. 4. Заборона обмежувати права місцевого самоврядування.	
СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ		60
ДРН ₁	Муніципальне право як галузь права України	6
ДРН ₂	Конституційно-правові основи місцевого самоврядування	6
ДРН ₃	Територіальна громада як інститут муніципального права	6
	Місцеві ради – представницькі органи місцевого самоврядування України	6
	Форми і методи діяльності представницьких органів місцевого самоврядування	6
	Конституційно-правовий статус сільських, селищних, міських голів, голів районної, обласної, районної в місті ради	6
	Виконавчі органи сільських, селищних і міських рад	6
	Органи самоорганізації населення. Муніципальні асоціації в Україні	6
	Матеріально-фінансова основа місцевого самоврядування як інститут муніципального права	6
	Гарантії та відповідальність у системі місцевого самоврядування як інститут муніципального права	6
Разом		120

6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за

офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	підсумкове тестування	визначення загальної кількості балів за результатами поточних
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		

	або індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи	контролів; підсумкове тестування під час заліку за бажанням здобувача
--	----------------------------	--	--

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком дескрипторам, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати тестові завдання, які містять завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань повинні відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів мають забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання тестових завдань визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання тестів може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожного дескриптора НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання 	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: <ul style="list-style-type: none"> - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності 	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
<i>Уміння/навички</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання 	Відповідь характеризує уміння: <ul style="list-style-type: none"> - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання 	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ♦ збір, інтерпретація та застосування даних; ♦ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово 	<p>Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	95-100
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами</p>	90-94
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)</p>	85-89
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)</p>	80-84
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять</p>	74-79

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	вимог)	
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ◆ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ◆ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ◆ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ◆ здатність продовжувати 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; <p>4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; 	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
навчання із значним ступенем автономії	- самостійний пошук та аналіз джерел інформації	
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання.

- мультимедійне обладнання;
- інформаційно-комунікаційні засоби;
- персональні комп'ютери.

Дистанційна платформа Moodle.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Актуальні проблеми становлення та розвитку місцевого самоврядування в Україні : монографія / Антоненко В. О., Баймуратов М. О., Батанов О. В. та ін. ; за ред. В. В. Кравченка, М. О. Баймуратова, О. В. Батанова. Київ : Атіка, 2007. 864 с.

2. Батанов О. В. Конституційно-правовий статус територіальних громад в Україні: монографія / За заг. ред. В. Ф. Погорілка. Київ : Концерн Видавничий Дім Ін Юре, 2003. 512 с 9.

3. Батанов О. В. Муніципальна влада в Україні : проблеми теорії та практики : монографія / відп. ред.. М. О. Баймуратов. Київ : Юридична думка, 2010. 656 с.

4. Батанов О. В. Муніципальне право України: підручник / відп. ред. М. О. Баймуратов. Харків : Одиссей, 2008. 528 с.

5. Любченко П.М. Муніципальне право України: навч. посіб. Харків: ФІНН, 2012. 496 с.

6. Муніципальне право зарубіжних країн: навч. посіб.: [у 3 ч.] / за заг. ред. П.Ф. Мартиненка. Київ : Знання України. 2005-2006.

7. Муніципальне право України : підручник / В. Ф. Погорілко, О. Ф. Фрицький, М. О. Баймуратов та ін. ; за ред. В. Ф. Погорілка, О. Ф. Фрицького. Київ : Юрінком Інтер, 2006. 592 с.
8. Муніципальне право України: підруч. / за ред. М.О. Баймуратова. 2-ге вид., допов. Київ : Правова єдність, 2009. 720 с.
9. Муніципальне право: підручник / В.Ф. Погорілка, М.О. Баймуратова, О.В.Батанова, Ю.Ю.Бальцій / За ред. Баймуратова М. О. 2-ге вид. доп. Київ : Правова єдність, 2009. 720 с.
10. Тетарчук І.В. Муніципальне право України : навчальний посібник для підготовки до іспитів. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 206 с.
11. Любченко П. Муніципально-правові відносини: поняття, сутність, види. Право України. 2020. № 10. С. 49-62.
12. Міжнародні та європейські стандарти місцевого самоврядування: 3 проблеми імплементації в Україні : матеріали Всеукраїнської науковопрактичної конференції (20 грудня 2019 р., м. Львів) / за наук. ред. проф. М. Микієвича, проф. О. Сушинського, доц. Р. Бедрія. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2020. 300 с.
13. Мішина Н., Головка К. Тенденції систематизації муніципального права України. Право України. 2020. № 10. С. 97-109.
14. Батанов О. Концептосфера муніципального права. Право України. 2020. № 10. С. 13-31.

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Муніципальне право»
для бакалаврів спеціальності 081 «Право»

Розробник: **Марина Олександрівна Кравець**

У редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19